



### Kırılğan Çatılar

Bir kişinin ağırlığını veya herhangi bir yükü güvenli taşıyamayan malzeme kırılğan malzemedir. Bu nedenle bu tür çatılar güvenli çalışma alanları değildir ve gerekli önlemler alınmadan çalışılmamalıdır.

Bazı maddeler (asbestli çimento, fiberglas ve plastik gibi) genellikle yaşlandıkça kırılğanlaşır veya çelik levhalar paslanarak dayanıklılıklarını yitirebilirler. Ayrıca çatılar gözle tam görülemeyen kırılğan kısımlar ihtiva edebilir (çatı aydınlatmaları gibi).

### Çatı Çalışmaları İçin Önlemler

- Çatıda çalışma veya bulunma gerekliliğini azaltmak için;
- ❖ Yükleme bölmeleri kullanılmalıdır.
- ❖ Uygun nitelikteki levhanın, doğru yere doğru zamanda getirilmesi ve düzenlenmesi sağlanmalıdır.
- ❖ Çalışılan pozisyonlara uygun olarak, erişim noktaları düzenlenmelidir.
  - ❖ Düşmeyi önleyici ekipmana güvenmek yerine, güvenli çalışma yerleri sağlayarak düşme riski azaltılmalıdır.

## HEDEFLERİMİZ



# Güvenli Çatı Çalışmaları



İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ  
İNSAN KAYNAKLARI ve EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI  
İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

895 Sok. No:7 K:3 Hisarönü - Konak/İZMİR  
Tel: 0232 293 94 18 E-Posta: issagligiguvenligi@izmir.bel.tr

İZMİR  
BÜYÜKŞEHİR  
BELEDİYESİ

150.yıl  
1868-2018

## YÜKSEKTEN DÜŞMEYE KARŞI GÜVENLİ ÇATI ÇALIŞMASI

Bu broşür, yapı işleri sektöründe yüksekte düşmelerin sık görüldüğü çatılarda yapılan çalışmalar için hazırlanmıştır.

### Çatıda yapılacak işin bir kısmı zeminde yapılabilir mi?

Çatıda yapılması gereken işin çatıya çıkmadan yapılıp yapılamayacağı ve çatıda geçen sürenin kısaltılıp kısaltılamayacağı sorgulanmalıdır. (Mümkünse çalışma süresini kısaltmak için çatı parçaları zeminde birleştirilebilir.)

Çatı imalatları ve onarımlarında, işe başlamadan önce risk değerlendirmesi yapılmalıdır. Gereken aletler temin edilmeli, uygun önlemler alınmalı, güvenli bir çalışma ortamı oluşturulmalı, çalışanlara yeterli eğitim ve talimatlar verilmelidir.



### Yüksekte düşmeye karşı önlemler

Çatıda yapılan çalışmalar için öncelikle, çatıya çıkış ve çatıdan iniş sırasında düşme riski olan yerlerde uygun önlemler alınmalıdır.

Risk değerlendirmesi sonuçlarına göre öncelikli koruma önlemlerine verilmeli, daha sonra kişisel koruyucuların kullanılması düşünülmelidir.

Düşmeye karşı önlemler, çalışma başlamadan önce planlanmalı, uygulanmalı ve çalışma bitene kadar sürdürülmelidir.

Yüksekte yapılacak çalışmalarda hava koşulları da göz önüne alınmalı, buzlu, nemli ve rüzgarlı ortamların insan ve malzeme düşme riskini artırdığı unutulmamalıdır.

### Düşen malzemeler

Düşen malzemeler ölümlere yol açabilir.

Bu nedenle çatıdan aşağıya hiçbir şey atılmamalıdır.

Herhangi bir yaralanma riskini azaltmak için; Malzemelerin indirilmesi için kapalı çöp bacası veya yük asansörü kullanılmalıdır. Malzemelerin düşebilecek yerlerde birikmesine izin verilmemelidir.

Çatı çalışmalarının sürdürüldüğü kısmın altındaki ve çevresindeki tehlikeli alana girilmesi önlenmelidir.

Düşen malzemelerden oluşabilecek yaralanmaları önlemek için gerekli tedbirler alınmalıdır (ağ, vs.).

Eğer mümkünse büyük ve ağır malzemeleri çatıya taşımaktan kaçınılmalıdır. Özellikle rüzgarlı havalarda bütün malzemenin düzgün ve doğru şekilde depolandığından emin olunmalıdır.



### Çatı çeşitleri ve riskler Düz çatılarda çalışanlar;

Çatının kenarından, çalışmanın yapıldığı alanın kenarından, boşluklardan, açıklıklardan veya kırılmalı çatı aydınlatmalarından düşebilirler.

### Eğimli çatılarda çalışanlar;

Saçaklardan, çatıdan aşağı kayarak saçak üzerinden, çatının iç kısmından, kenar korkuluklarından düşebilirler.

Eğimli çatıda çalışmak yerine hareketli platformda çalışmak daha güvenli olabilir. Hareketli çalışma platformları, kısa süreli çalışmalarda veya tehlikeli boşlukların oluşabileceği yıkım çalışmalarında elverişlidir.

Endüstriyel amaçlı, geniş yayımlı bina çatılarında çalışanlar; çatının kenarından, çatıdaki boşluklardan, dolgu panellerinden, iskeleden, kırılmalı çatı aydınlatmalarından düşebilirler.

